

İSTANBUL GÜVENLİK KONFERANSI

GELECEĞİN GÜVENLİĞİ

Milli Savunma ve Güvenlik Enstitüsü
National Defence and Security Institute
millisavunmaveguvenlik.org

**İSTANBUL
GÜVENLİK
KONFERANSI**

**GELECEĞİN
GÜVENLİĞİ**

VİZYON BELGESİ

İSTANBUL GÜVENLİK KONFERANSI 2018 “Geleceğin Güvenliği”

(07-09 Kasım 2018, İstanbul)

Birinci Dünya Savaşı'nda şekillenen ilk formu ile “güvenlik”, uluslararası çalışmaların temelinde yer almaya başlamıştır. İkinci Dünya Savaşı'nda güncellenen bu çıkarımlar en son Soğuk Savaş ile nihai hâlini almış; uluslararası sistemin, üzerine kurulduğu ve yönetildiği güvenlik şablonu kurumsallaşmıştır. Geleneksel güvenlik anlayışının son hâli ise 11 Eylül Saldırıları sonrası ABD'nin küresel terörizm ile mücadele stratejisini duyurması ve sistem içerisinde var olan tüm paydaşların bu stratejinin parçası ve uygulayıcısı olması ile anlamlandırılmıştır.

1990'lardan sonra uluslararası sistemde yaşanan köklü değişimler ve küreselleşmenin beraberinde getirdiği teknolojik gelişmeler modern dönemde yeni tehditlerin ortaya çıkmasına, mevcut tehditlerin ise şeklen değişime uğramasına sebep olmuştur. Uluslararası sisteme devlet dışı aktörler ve askerî olmayan tehditlerin de dâhil olmasıyla günümüzün güvenlik ortamı çok boyutlu bir hâl almış, buna paralel olarak mücadele yöntemlerinin de güncellenme ihtiyacı hasıl olmuştur.

“Savaş”, “güç” ve “barış” terimleri, Soğuk Savaş sonrası döneme kadar güvenlik ortamının anlaşılmasında en etkili tanımlamaları içermektedir.

Geleneksel güvenlik anlayışının öncüleri; geçmişin şiddet eğilimli anlayışının gelecekte de devam edeceğini varsaymaktadır. Bunun yanında geleceğin güvenlik ortamı ile başa çıkmanın geçmişten çıkarılan derslerle mümkün olacağını düşünmekte, gücü maksimize etmenin güvenliği de maksimize edeceğini değerlendirmektedirler.

Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle birlikte bu dönemin güvenlik algısını oluşturan konsept ve kalıplar da dönüşüme uğramış, küreselleşme ve yaşanan teknolojik gelişmelerle birlikte geleneksel anlayışın güvenlik tanımlamasında kullanılan terimler değişime uğramıştır.

Geleneksel güvenlik anlayışının ordu, cephe, silah, muharebe alanı kavramları olağanüstü değişim ve dönüşüme maruz kalmış, mücadele alanı adeta tüm dünya hâline gelmiştir. Söz konusu durum, “güvenlik” olgusunu; kaynağı, zamanı ve şekli önceden tahmin edilmesi güç, hatta neredeyse imkansız, asimetrik tehditlere açık ve çok boyutlu bir alan hâline getirmiştir.

Yeni güvenlik anlayışı ile birlikte; uluslararası terörizm, organize suç örgütleri, devlet-dışı silahlı aktörler, siber terör, saldırma amacı güden devletler, konvansiyonel ve kitle imha silahlarının yaygınlaşması gibi riskler, ulusal fiziki varlığa yönelik tehditler arasına girmiştir.

Savaşı Clausewitz'in tanımı ile "politikanın başka araçlarla devamı" olarak ele aldığımız zaman bahsedilen şekilde evrim geçirmiş olsa da çatışma ve savaş ortamının, siyasal alan var olduğu sürece devam edeceği kanaati ortaya çıkmaktadır. Savaşın evriminde hiç şüphesiz teknoloji en belirleyici rolü oynamıştır. 20. yüzyılın özellikle ikinci yarısında elektronik, iletişim ve malzeme teknolojilerindeki gelişmeler, askerî alanda da önemli atılımlara vesile olmuştur. Bu gelişmelerin 21. yüzyıla yansımaları, savaşın icrasını kökünden değiştirmiştir.

İletişim teknolojilerinin gelişmesi, jeopolitik gelişmeler ve ulus devletlerden ziyade devlet-dışı aktörlerin (örgütler, mikro milliyetçilik, terörizm vb.) ön plana çıkması; savaşın yeni usül, taktik ve sistemlerle icrasını doğurmuştur. "Dördüncü Nesil Savaş" olarak adlandırılan bu yeni yaklaşımda çok daha küçük, hareket kabiliyeti yüksek, ağ merkezli bir yapıda birbirine bağlı birlikler; siyasi, ekonomik ve sosyal harekâtların bir parçası olarak kullanılmaktadır.

Dördüncü Nesil Savaş'ın ilk açık örnekleri olan Libya Harekâtı, Suriye İç Savaşı, Afganistan gibi örneklerde devletlerin siyasi ve askerî hedefleri için devlet-dışı aktörleri kullandıkları, savaşların meydana ya da açıkça ilan edilmiş bir şekilde değil "vekalet savaşı" (proxy war) şeklinde yürütüldüğü görülmektedir. Gerilla harbi, gayrinizami harp stratejileri öne çıkmaktadır. Taktik ve stratejik sonuç için psikolojik harp, elektronik harp, siber harp gibi yöntemler kullanılmaktadır.

Teknolojinin henüz insan faktörünü devreden çıkarmadığı günümüzde, güvenlik faaliyetlerine destek hizmeti konusunda geldiği noktada, insanların sahip olduğu gücü on katına çıkarabilen teçhizatlar, gözlem sırasında tehdidi atlamayan kombine tesisler ve insan kullanımındaki sofistike imha araçları, insanî stratejiler ile insanlara karşı planlanan, aslında çok eskiden beri olagelmış durumun sürekli güncellenmiş hâli olarak görülebilir.

Günümüzde ilk örneklerini gördüğümüz insansızlaştırılmış güvenlik alanı ise gelecekte en çok karşımıza çıkacak olgudur. Önce araçların insansızlaşması, arkasından muharebelerin ve en sonunda tüm güvenlik ve savunma çerçevesinde değerlendirilecek alanların bu şekilde değişmesi ile olgular, hedefler, yollar ve hatta sonuçların farklı şekillerde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Geleceğin güvenliği aslında gelecekte var olan ihtiyaçların ve genelleşmiş hayat şartlarının çizdiği çerçevede şekillenecektir. Günümüzde hayatımızın parçası olan internet üzerine yapılan çalışmalarda, henüz 1996 yılında hazırlanmış bir yayımda bile "lidersiz, devlet dışı aktörlerden oluşan bir ağ yapısının (internet gibi) bilgi devrimindeki avantajı ele geçireceği ve kuruluşlara yönelik biçimsiz, düşük yoğunluklu sürdürülecek yeni tip bir toplumsal çatışmanın yükselmekte olduğu" tezi ortaya atılabilmektedir.

Bir süredir tartışılmalı ve küreselleşmenin getirdiği güvenliğin temel öznesinin birey-toplum-devlet skalasında konumlandırılmayan yeri de gelecekte daha keskin şekilde belirleyecektir. Teknoloji ve bireysel ihtiyaçların, bu konumlandırmaya etkisi bilinse de hangi noktaya getireceği konusu açıklık kazanmamıştır.

Yüksek/alçak siyaset (high/low politics) kavramlarının toplumsal ve kamusal kabullerindeki değişimin de kavramların bir parçası olan güvenliğin kapsam ve araçlarını belirleyeceği görülebilmektedir.

Gelecek olgusunun güvenikleştirilmesi ise; fütürist bir hayal gücü üzerine inşa edilen yaklaşımların ötesinde aslında öngörülen gelecek şartlarının insan-toplum-devlet nezdinde güvenlik olgusu içinde değerlendirilmesidir. Olgusal olarak, geleceğin söz konusu öznelere önceleyecek şekilde planlama ve şekillendirme noktasını nitelemesi konusunda değerlendirmeye alınmalıdır.

Günümüzde günü kurtarma, günceli konuşmanın güvenlik kavramında yeri olmadığı açıktır. Bu sebeple “Geleceğin Güvenliği” ana teması ile **İstanbul Güvenlik Konferansı 2018**; TASAM Millî Savunma ve Güvenlik Enstitüsü tarafından gerçekleştirilecektir. Tam bir açık görüşlülük, çift yönlü ve multi-disipliner değerlendirme ile sosyal ve fen bilimlerinden akademisyenler, devlet temsilcileri, politika yapıcılar, uzmanlar, düşünce kuruluşları mensupları, güvenlik kurumları mensupları, bürokratlar ve diğer ilgililerin küresel ölçekte katılımı beklenen Konferans için tasarlanan gündem başlıkları aşağıdaki gibidir.

Ana Tema

“Geleceğin Güvenliği”

Alt Temalar (Paneller)

Geleceğin Güvenliğinde Endüstri 4,0
Geleceğin Güvenliğinde Yapay Zekâ
Robotik ve İnsansı Robotlar
Geleceğin Balistik, Konvansiyonel Savunma ve Uzay Sanayii
Geleceğin Güvenlik Örgütlenmesi ve NATO
Geleceğin Güvenlik Örgütlenmesi ve ŞİÖ
Geleceğin Güvenlik Örgütlenmesi ve Yeni Ordular
Geleceğin İstihbarat Yönetimi
Veri Ekolojisi, Ağ Güvenliği ve Siber Tehditler
Siber Ordu Yarışları
Dijital Ekonomi ve Geleceğin Güvenliği
Gelecekte Sınır Problemleri Yönetimi
Güvenlikte Gelecek İkilemi
İnsansız Araçların Meydan Muharebesi: İHA, İKA, İDA
Güvenikleştirilen Gelecek
Yeni Medya, Veri Ekosistemi ve Güvenlik
Geleceğin Akıllı Şehirleri ve Güvenlik Yönetişimi
Geleceğin Yumuşak Güç Bileşenleri